

Οι Δέκα Εντολές - Μαθήματα «ηθικής»

Οι Δέκα Εντολές (ή Δεκάλογος), υποτίθεται ότι αποτελούν έναν κώδικα ηθικής συμπεριφοράς, που δόθηκαν απ' τον Θεό στους ανθρώπους, μέσω του Μωυσή.

Πριν συνεχίσουμε, ίσως θα ήταν ενδιαφέρον, να παρατεθεί εδώ μια ενδιαφέρουσα μελέτη*, στα πλαίσια της οποίας τέθηκε το εξής υποθετικό σενάριο:

Σ' ένα νοσοκομείο νοσηλεύονται πέντε άνθρωποι, οι οποίοι χρειάζονται επειγόντως μεταμόσχευση οργάνων (ο καθένας διαφορετικό) για να επιζήσουν. Τα μοσχεύματα δεν υπάρχουν. Ο χειρουργός, παρατηρεί ότι στην αίθουσα αναμονής, κάθεται ένας άνθρωπος καθ' όλα υγιής. Αυθόρμητα, περνά απ' το μυαλό του η σκέψη, πως αυτός ο άνθρωπος, με τον θάνατό του, θα μπορούσε να σώσει πέντε ζωές.

Το δίλημμα που τέθηκε είναι προφανές: Θα έπρεπε να θανατωθεί αυτός ο άνθρωπος για να σωθούν οι πέντε ασθενείς;

Η απάντηση των ερωτώμενων, ήταν μάλλον αναμενόμενη: Το 97% θεώρησε ηθικά ανεπίτρεπτο, να θανατώσουν τον άνθρωπο στα καλά καθούμενα, για να δώσουν τα όργανά του στους ασθενείς.

Αυτό που κάνει ενδιαφέρουσα την απάντηση, δεν είναι τόσο το -αναμενόμενο- ποσοστό, αλλά η σύσταση των ερωτώμενων, οι οποίοι ήταν θρησκευόμενοι και άθεοι.

Τα βασικό συμπέρασμα της μελέτης ήταν, πως δεν υπάρχει σημαντική διαφορά ανάμεσα στους θρησκευόμενους και στους άθεους, στην διατύπωσης κρίσης με βάση την ηθική. Με άλλα λόγια, δεν χρειάζεται κάποιος θεός που θα υποδεικνύει το τι είναι καλό και τι είναι κακό.

Και θα πρέπει να γίνει ιδιαίτερη μνεία εδώ στην καταπληκτική λογική αρκετών θρησκευόμενων, που λέει: Αν υπάρχει Θεός, αυτός που θα χάσει, είναι ο άθεος. Αν

δεν υπάρχει, τότε ο θρησκευόμενος, δεν χάνει κάτι επειδή «πίστευε» σ' αυτόν. Υπάρχει δηλαδή η παραδοχή, πως πιστεύουν από ανάγκη και φέρονται ηθικά, μόνο και μόνο επειδή υπάρχει ο φόβος τού Θεού. Με άλλα λόγια, προσποιούνται (αγνοώντας κι αναιρώντας έτσι την «παντογνωσία» τού Θεού). Βεβαίως, αν υπήρχε όντως Θεός, δεν θα πήγαινε κανένας στον υποτιθέμενο Παράδεισο, καθώς αυτή η προσποιητή πίστη και ηθική, ή πίστη από «ανάγκη», που κυριαρχεί στο «ποίμνιο» θα γινόταν άμεσα αντιληπτή απ' τον «Παντογνώστη».

Ξαναγυρνώντας σε αυτές καθ' αυτές τις Δέκα Εντολές, όπως αυτές αναφέρονται στην Αγία Γραφή και ειδικότερα στην Παλαιά Διαθήκη, δεν μπορεί να μην σταθεί κανείς στην διαιωνιζόμενη παρανόηση που υπάρχει. Ο πολύς κόσμος, πιστεύει ότι οι Δέκα Εντολές που «εκδόθηκαν» απ' τον Θεό απευθύνονται σ' όλον τον κόσμο. Μέγα λάθος!

Οι Δέκα Εντολές απευθύνονται στους Ιουδαίους και μόνο σ' αυτούς. Από την πρώτη κιόλας εντολή, καθίσταται σαφές σε ποιους απευθύνεται ο Γιαχβέ: «*ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας*» (Ἐξοδος, 20: 2). Επιπλέον, όταν ο Θεός λέει για παράδειγμα: «*οὐ κλέψεις*» και «*οὐ φονεύσεις*» (Ἐξοδος, 20: 14-15), δεν εννοεί μην σκοτώσει ή κλέψει κάποιος, γενικά τον συνάνθρωπό του, αλλά να μην τα διαπράξει αυτά ένας Ιουδαίος πάνω σε άλλον Ιουδαίο.

Αυτό διαφαίνεται έντονα μέσα στην ίδια την Αγία Γραφή, όπου μπορεί να διαπιστώσει κάποιος, ότι ο ίδιος ο Θεός καθοδηγεί τούς Ιουδαίους προς τον φόνο αλλογενών και αλλόθρησκων (άρα δεν υφίσταται αμαρτία). Π.χ.: «*ἐὰν ἀκοῆ ἀκούσητε τῆς ἐμῆς φωνῆς καὶ ποιήσης πάντα, ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι, καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν· ἐμὴ γὰρ ἐστὶ πᾶσα ἡ γῆ, ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασιλείον ἱεράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον. ταῦτα τὰ ρήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· ἐὰν ἀκοῆ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου καὶ ποιήσητε πάντα ὅσα ἂν εἶπω σοι, ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου καὶ ἀντικείμενοι τοῖς ἀντικειμένοις σοι· πορεύσεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου καὶ εἰσάξει σε πρὸς τὸν Ἀμορραῖον καὶ Χετταῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ ἐκτρίψω αὐτούς*» (Ἐξοδος, 23: 22-23).

Σε άλλες δε περιπτώσεις, αναλαμβάνει να «καθαρίσει» ο ίδιος για λογαριασμό των Ιουδαίων. Ενδεικτικά: «*διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐξολοθρεύσω Κρηῆτας καὶ ἀπολώ τοὺς καταλοίπους τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν· καὶ ποιήσω ἐν αὐτοῖς ἐκδικήσεις μεγάλας, καὶ*

ἐπιγνώσκονται διότι ἐγὼ Κύριος ἐν τῷ δοῦναι τὴν ἐκδίκησίν μου ἐπ' αὐτούς» (Ιεζεκιήλ, 25: 16-17). Αυτό ας το έχουν υπόψιν οι Κρήτες, που πίνουν νερό στο όνομα του Γιαχβέ.

Αν πάει κάποιος στην Καινή Διαθήκη, εκεί μπορεί να διαπιστώσει, ότι ο ίδιος ο Ιησούς παραβιάζει βάνουσα την εντολή που λέει «τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι» (Ἐξοδος, 20: 12), μιλώντας απαξιωτικά και περιφρονητικά για την μητέρα του: «λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι;» (Κατὰ Ἰωάννην, 2: 4), δηλαδή «τι εἶναι κοινό ανάμεσα σε μένα και σε σένα, γυναίκα;», ή σε άλλο σημείο που λέει «Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου;» (Κατὰ Μάρκον, 3: 33), δηλαδή «και ποια εἶναι η μάνα μου, ή οι αδερφοί μου;». Το πάει δε, ακόμη παραπέρα, όταν θέτει ως προϋπόθεση στους μαθητές του, το μίσος κατά των γονέων τους κι όχι μόνο: «Εἴ τις ἔρχεται πρὸς με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύναται μου μαθητής εἶναι» (Κατὰ Λουκάν, 14: 26).

Εἶναι περιττό να ειπωθεῖ βέβαια, πως οι θρήσκοι χριστιανοί, παραβιάζουν συνειδητά την ἑκτη εντολή, η οποία απαγορεύει την εργασία το Σάββατο, ακόμα και στα...ζώα(!): «μνήσθητι τὴν ἡμέρα τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν. ἕξ ἡμέρας ἔργα καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου· τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου καὶ πᾶν κτήνός σου καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί» (Ἐξοδος, 20: 8-10).

Βέβαια, αὐτή δεν εἶναι η μόνη εντολή που παραβιάζουν, αποδεικνύοντας ἔτσι και στην πράξη, ὅτι δεν τους απασχολεῖ, το «τι ψυχὴ θα παραδώσουν»...

* Μελέτη Hauser και Singer («Η περί Θεοῦ αυταπάτη» - Ρίτσαρντ Ντόκινς)